негативний вплив на показники вуглеводного та ліпідного обміну або проявляти інші побічні реакції. Альтернативним методом терапії клімактеричних ускладнень є застосування фітоестрогенів. Фітоестрогени – це слабкі естрогени, які мають низьку спорідненість з естрогенними рецепторами. Ізофлавоноїди, лігнани та куместани, що входять до складу фітоестрогенів, здійснюють помірно виражений анаболічний вплив на кісткову систему, м'язи та мозок, при цьому не спричиняючи негативної гіперпроліферативної дії на ендометрій та тканину молочної залози, вибірково діючи одночасно як антагоністи та агоністи естрогенів. Крім того, відмічають також антибактеріальну, антипроліферативну і протизапальну дії цих речовин.

До перспективних лікарських рослин для розробки нових фітозасобів, що містять фітоестрогени відносять: хміль звичайний, шавлія лікарська, буркун лікарський, конюшина, солодка гола, материнка звичайна, липа серцелиста, омела біла, соя щетиниста, дягель лікарський, розмарин лікарський, любисток лікарський, циміцифуга, прутняк та ін.

Висновки. Активність фітоестрогенів набагато нижча, ніж у хімічних естрогенів. Але водночас вони можуть працювати в обидва боки — проявляти антиестрогенну дію, коли рівень естрогену високий, і естрогенну, коли є нестача гормону. Вони м'яко впливають на ендокринну систему і численні процеси, що відбуваються в організмі, є безпечними речовинами і не несуть ризику побічних ефектів для здоров'я. Тому розробка нових фітозасобів на їх основі є перспективним напрямом фармації.

Перспектива розробки лікарського засобу у формі твердого мила для лікування та профілактики загострення псоріазу

Гончаров І. В., Вишневська Л. І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

ivan_honcharov@ukr.net

Вступ. Псоріаз – системне хронічне імуно-опосередковане захворювання, яке вражає переважно шкіру та суглоби. Клінічна картина характеризується сухістю шкіри та появою загрубілих еритематозних ділянок, вкритих сріблястими лусочками [1]. Сучасні методи та підходи до лікування дозволяють значно зменшити прояви псоріазу та досягти тривалої ремісії. Позитивний терапевтичний ефект досягається шляхом використання комплексного підходу, який передбачає застосування спеціальних гігієнічних та лікувально-профілактичних засобів разом зі специфічними системними та місцевими лікарськими препаратами. Здебільшого це засоби у формі шампуню, гелю чи крем-гелю для душу, рідкого мила [2]. Тому

актуальним є розглянути можливість розробки складу та технології засобу у формі твердого мила для лікування та профілактики загострення псоріазу.

Мета дослідження. Аналіз даних щодо застосування засобів у формі мила для лікування дерматологічних захворювань, зокрема псоріазу, та визначення подальших перспектив розвитку цього напряму.

Методи та об'єкти дослідження. Було використано теоретичні методи дослідження. Проведено огляд літературних джерел і аналіз публікацій та патентів за обраною тематикою наукових баз даних (Scopus, PubMed, Web of Science).

Основні результати. Лікувально-профілактичні засоби, які застосовуються при псоріазі мають забезпечувати пом'якшувальний, живильний та зволожувальний ефекти. З цією метою до складу вводять гліцерин, рослинні олії, вітамінні комплекси та ін. Наприклад, до складу гелю для душу Clarena (Польща) входять гліцерин, сік алое, екстракт ламінарії. До складу крем-гелю для душу Ліпікар Синдет АР+ (La Roche-Posay, Франція) входять ніацинамід, гліцерин, масло каріте (ши). До складу шампуню Naftalan (Pharm Group, Україна) входять гідролізовані протеїни зародків пшениці, арганова олія, гідролізовані протеїни рису, олія абрикосових кісточок, амінокислоти шовку, пантенол, нафталан та кератин. До складу рідкого мила Naftalan (Pharm Group, Україна) входять екстракти квіток липи та ромашки, нафталан та гідролізовані протеїни зародків пшениці. Натомість засобів у формі твердого мила саме для застосування при псоріазі немає.

До основних недоліків вище зазначених засобів можна віднести комбінації їх допоміжних речовин. Це поверхнево-активні речовини (натрію лаурил та/або лаурет сульфати, кокоамідопропіл бетаїн, динатрію лаурет сульфоцинат тощо), консерванти (метилпарабен, етилпарабен, пропілпарабен) та інші синтетичні речовини, які мають подразнювальний вплив. Застосування засобів, які містять такого роду речовини, для чутливої шкіри, ураженої псоріазом, не завжди є безпечним та може спровокувати загострення або подовжити період рецидиву. Рекомендовано віддавати перевагу засобам з максимальною кількістю натуральних компонентів, тож розробка засобу у формі твердого мила, яке буде одержане шляхом взаємодії природних жирів рослинних олій з натрію гідроксидом, є актуальною.

Висновки. Розробка складу та технології твердого мила для застосування в комплексній терапії псоріазу є перспективною. Введення до його складу додаткових активних компонентів дозволить застосовувати мило як у період загострення, так і в період ремісії захворювання не лише з гігієнічною метою, а й з лікувально-профілактичною.

Список літератури

1. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Псоріаз, включаючи псоріатичні артропатії. Затв. Наказ МОЗУ від 20.11.2015 № 762. Київ : МОЗ України, 2015. 54 с.
2. S3 - Guidelines on the treatment of psoriasis vulgaris (English version) / Nast A. et al. Update. J Dtsch Dermatol Ges. 2012. Vol. 10, №2. P. 1–95.

Вартість лікування мігренозного головного болю препаратами елетриптану

Гриньків Я.О.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, м. Львів, Україна

yaryna_hrynkiv@ukr.net

Вступ. Триптани – група лікарських засобів, які розроблені спеціально для лікування мігренозних головних болів. Станом на жовтень 2021 року в Україні зареєстровано 5 міжнародних непатентованих назв триптанів – суматриптан, ризатриптан, золмітриптан, фроватриптан та елетриптан. Найновішим триптаном на фармацевтичному ринку України є елетриптан, термін реєстраційного посвідчення якого діє з 30.10.2020 року.

Мета дослідження. Встановити вартість лікування 1 мігренозного нападу зареєстрованими в Україні ЛЗ елетриптану з урахуванням торгової назви та дозування.

Методи та об'єкти дослідження. Для опрацювання використовували інформацію про ціни на ЛЗ елетриптан під різними ТН у запропонованих ресурсом «tabletki.ua» аптечних закладах міста Львова та інформацію про зареєстровані ЛЗ елетриптану на сайті Державного реєстру ЛЗ України. Методи вебометричного та порівняльного аналізу, систематизація даних.

Основні результати. На даний час в Україні зареєстровано лише 1 торгову назву елетриптану – Ельптан, який виготовляють у формі таблеток, вкритих плівковою оболонкою по 20, 40 і 80 мг діючої речовини в кожній. Виробником даного ЛЗ є Рафарм СА, Греція, а заявником ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", Україна.

При вивченні інструкцій до елетриптану встановлено, що рекомендована доза лікування для дорослих становить 40 мг. Максимальна добова доза становить 80 мг.

Отже, за даними сервісу «tabletki.ua» вартість 1 таблетки елетриптану:

1. Ельптан 20 мг №3 (14 аптек) - коливається від 75,50 до 96,67 грн., середня вартість – 86,08 грн.;
2. Ельптан 40 мг №3 (15 аптек) - коливається від 101,96 до 133,33 грн.. середня вартість – 117,65 грн.;